

FELSŐ-ZEMPLÉN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő: Kossuth Lajos-utca 34. szám.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor, fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 20 fl.</p>	<p>Kéziratok nem adatnak vissza. Hérmertetlen levelek nem fogadtatnak el. Nyílt-tér soronként 40 fl.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttér díjak küldendők: Landesman B. könyvnyomdája.</p>
--	---	--	---

A magyar nyelv tanítása.

Az utóbbi időben erőteljes áramlás indult meg nálunk a közéletben a magyar nyelvnek az iskolában való tanításának intenzívebbé való tétele céljából. Erélyes hangú miniszteri rendeleteket intéztek a tanfelügyelőségekhez, az iskolafentartó egyházakhoz és községekhez és a törvény szigorát helyezték kilátásba azoknak, akik kötelességeiket a magyar nyelv tanítása körül elhanyagolják.

Öszinte örömmel üdvözljük ezeket a rendeleteket és az ezekben nyilvánuló erélyességeket is. Mert szent meggyőződésünk az, hogy a magyar nyelv minél hatékonyabb tanítása az iskolában — nemzeti létérdek. Ha azt akarjuk, hogy magyarnak maradjon ez az ezeréves haza, ha azt akarjuk, hogy be tudjuk tölteni itt a kelet kapujánál világhistóriai hivatásunkat és végül, ha azt akarjuk, hogy el ne nyeljen bennünket a körülövező germán és szláv néptenger: akkor tanítsunk olyképpen, hogy esztendőről esztendőre minél többen sajátítsák el az állam nyelvét.

Erélyesen kell már egyszer cselekednünk ezen a téren. A jelenlegi válságos, mozgalmas idők szinte fenyegetően intenek arra, hogy szaporítani, erősíteni kell a magyarul tudó lakosságot, mert korántsem multak még el tőlünk azok a veszedelmek és megpróbáltatások, amelyek a mult századokban fenyegették nemzeti és állami létünket, amelyek ellen folyton harcban vagy

legalább is résen kellett lennünk. A história igazolja, hogy a nemzeti ősoktól származó utódok, akik magyarul tudtak s később ezt a nyelvet anyanyelvül használták, mind jó magyar emberekké lettek, akik éltek-haltak magyar hazájukért és magyar voltukért. Ez a szempont kell, hogy vezéreljen most is bennünket. Minél többen beszélnek magyarul, annál inkább szaporodik a hűséges honfiak száma. Körülbelül 19 millió lakosa van Magyarországnak, ezek közül csak 10 millió vallja magát magyarnak, 9 millió romának, száznak, tótnak, szerbnek tudja magát. — Óriási magyarosítási munka vár tehát még reánk és az utódokra.

A munka oroszánrészt természetesen a tanítószegély végzi — ez a rosszul honorált, lenézett, mellőzött intelligens osztály. A magyar állameszme erősödése szempontjából a tanítószegély helyzetének javítása kell hogy a legsürgősebben megoldandó feladatok közé tartozzék, e helyett azonban csak azt tapasztaljuk, hogy mostoha gyermeke a tanító ügye a mi közügyeinknek. Holott ketős hivatása van a rossz helyzetben sínylő tanítónak nálunk: az első maga a mesterség, a tanítás, a második a magyar nyelv és érzés terjesztése, fejlesztése, szóval a küzdelem a magyarság diadaláért. A nyugat művelt államaiban, ahol egységes népek rendezett közállapotok közepette élnek, nincsen szükség már a tanító e második hivatására — mégis ott sokkal több gond fordítatik reájuk.

Pedig el kell ismernünk, hogy hivatása magaslatán áll a nemzeti eszme szempontjából a magyar tanító kar. Szent István napján nagy gyűlésre gyűlt össze Budapesten a magyar tanítószegély színe-java és ez a tisztán hivatásának élő testület alig szentelt néhány negyedórát a maga súlyos anyagi helyzete megbeszélésének, a tanácskozas legnagyobb részét a magyar nyelv hatékonyabb tanításának módjai vették igénybe. Számátlan megkapó, emelkedett szellemű felszólalást hallottunk s mindegyikből érző szeretete az édes magyar hazának lángolt felénk. Nyugodtan bocsájtja a magyar társadalom az ő gyermekeit ennek a tantestületnek a rendelkezésére, meg vagyunk győződve arról, hogy magyar tannyelvű iskolákból jó magyarok kerülnek ki.

Érdekés, hogy a tanítók nagygyűlésén az a nézet dominált, hogy a magyarság szempontjából föltétlenül szükséges az iskolák államosítása. S valóban, ha radikális megoldást akarnak, nem marad egyéb hátra. De nekünk, sajnos, az iskolakerésben számolnunk kell felekezetekkel és nemzetiségekkel, amelyek az ilyen radikális megoldást a mi jelenlegi speciális viszonyaink között lehetetlenné teszik.

Azt azonban megkövetelhetjük, hogy a nemzetiségi és felekezeti iskolában oly mértékben tanítsák a magyar nyelvet, hogy a más anyanyelvű gyermek azt ott megtanulhassa. Az anyanyelvét nem bántjuk, de hogy magyarul tudjon azt akarjuk. **x.**

T Á R C Z A.

Világküzdelem a tüdővész ellen.

írta: **Korányi Frigyes.**

Korányi Frigyes, a hazai tüdővész elleni küzdelem apostola a József kir. Herceg Szanatórium-Egyesület közgyűlésén tartott beszédből közöljük a következőket:

Az 1901. évben Londonban tartott nemzetközi tuberkulózis-kongresszuson Európa statisztikai adatokkal rendelkező államainak hivatalos közléséből az tűnt ki, hogy Európának 396 millióra tehető lakosságából minden egyes évben átlagosan 1.100.000 embernél több hal meg. Ismerve lévén az áldozatul esett tüdővészesek betegségének átlagos lefolyási ideje, ebből hozzávető számítást lehet venni az ugyanegy időben létező betegek számára is. Ezen számításból azt lehet következtetni, hogy Európában a tüdővészben szenvedő betegek száma állandóan 7 millió körül forog. (A londoni kongresszus idejétől fogva tett tapasztalatok s számítások ezzel a következtetéssel teljesen összhangzásban állanak.) De a tüdővésznek ezen pusztító hatása nem egyformán oszlik el Európa különböző államaira. Legnagyobb az Európában 106 millió lakost számító Oroszbirodalomban, a hol minden egy millió lakosból átlag 3986 és így összesen 400.000-nél többen halnak meg évenként tüdővészben. Közvetlenül Oroszország után jön Ausztria 3625 és Magyarország

3483 tuberkulózis halálesettel minden millió lakos után. Legkisebb Angliában, ahol egy millió lakosból átlagosan 1358 esik áldozatul, utána a Németbirodalomban, ahol az áldozatok száma minden évben már 2245. Ezen egy bepillantás világosságba helyezi azon feladat magasztos voltát, amelyre velünk, budapesti egyesülettel együtt a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület vállalkozott.

Magyarország lakosságának feltűnően lassu növekedése már orvosi pályám első kezdetén lekötötte figyelmemet. A külföldön bámulatot gerjesztő méreteken fejlődött tovább a tüdővész elleni küzdelem.

A mozgalom világmozgalom lett. Megindult a Balkán félszigeten is, testet kezdett ölteni az európai Törökországban; virágzott az amerikai Egyesült-Államokban, amelynek területén az utolsó nyolc év alatt 141 szanatórium lett felállítva. És ezen hódító ut egyre terjed tovább nemcsak területi tekintetben, hanem a szanatóriumok felállításánál is létrehozta a kiegészítő jótékonyági intézmények egész csoportját. Létrejötték azon felnőttségű betegek számára, akik szanatóriumi ápolásban részesülhetnek: a dispensatóriumok és poliklinikák, amelyekben bármely időben megjelenhetnek vizsgálatra mindazok, akik tüdőgümőkór gyanúja alatt állanak és részesülnek oktatásban maguk s családjuk védelmezésére nézve, gyógyulásuk előmozdítására gyógyszerekben és a dispensatórium megbízottjának időkénti lá-

togatásában az erkölcsi, értelmi és ahol szükséges, anyagi támogatás végett. Megalakultak a földművelési és kertészeti kolóniák, olyan szanatóriumból üdültek kikerültek számára, akiknek egészsége még nem eléggé ellenálló arra, hogy az ipari, gyári és egyéb nehéz munkákat megbirja. Megalakultak a különböző telepek, a tuberkulotikus gyermekek elhelyezésére. Franciaország ilyenműt intézetében már az 1903. évben 4000 gyermeknek volt helye és ezenfelül 3000 gyermek küldetett nyaralókolóniákba.

Jelentékeny közreműködést fejtett ki a tüdővész elleni küzdelem terén a németországi vöröskereszt-egylet, a mely maga egy önálló tüdővész-szanatóriumot állított fel, a többi népszanatóriumoknak segítséget nyújt az által, hogy a viszonyok és lehetőség szerint ápolónöket és gazdasági személyzetet bocsát rendelkezésükre.

A tüdővész elleni küzdelem egyik leghatásosabb előmozdítójaként működtek mindenütt a hölgyek és azoknak különböző egyesülései, amelyek a tüdővész gyógyítására és a betegek gyógyulásának állandosítására is kimagasló befolyást gyakoroltak. (A német vöröskereszt egyesület hölgytagjai külön pénzügytéseket szerveztek a végett, hogy a gyűjtött összegetek az egyesület utján olyan betegek segélyezésére fordítsák a birodalomban, a kik betegségük elején elegendő pénzeszköz hiánya miatt sanatóriumba nem juthatnak.) A külföldi női egyesületek, különösen Angol- és Németországban egyik fontos feladatukká tették, hogy azon családokat,

ETERNIT PALA A jelenkor legjobb tetőfedési anyaga

Vezérképviselő: **BRÜGLER LAJOS NAGYMIHALY.**

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

Népgyűlés Nagymihályon.

A szocialdemokrata-párt városunkban f. hó 3-án délután 3 órakor népgyűlést tartott, mely azonban már látogatottságánál fogva is gyengén ütött ki. Oka ennek főképp az volt, hogy nálunk mindenki tisztában van azzal, hogy a szocialisták most a kormány bérencei és hogy az általános választás jog csak üres jelszó azok részéről, akik annak cégére alatt a közhangulatot félrevezetni akarják, s úgy látszik az előkészítő bizottság tisztában is volt a helyzettel, mert valami nagy agitációt nem fejtett ki. Igaz, kárba vesztett munka is lett volna. Csak néhány fiatal iparossegéd vasárnap délelőtt — a népgyűlés napján — járt kelt az utcákon, azon hirt terjesztve, hogy délután 3 órakor a „Csillag” előtt népgyűlés lesz.

Meg is érkezett a délutáni vonattal a sátoraljai helyi szocialdemokrata-párt kirendeltsége két fiatal ember személyében, akik elv (?) társaik élén felvonultak a népgyűléshez. Nagynehezen összeverődött egy 200—250 főnyi hallgatóság s miután hosszabb várakozás után sem akart a tömeg nagyobodni, az újhelyi vendégek egyike, *Baticz Gyula* a népgyűlést megnyitotta s felkérte a hallgatóságot, hogy ha előadandó beszéde ellen valakinek ellenvetése volna, vagy pedig a helyzetet nem akképp esetelné, mint a hogy az tényleg van, tegye meg észrevételeit, mert a népgyűlésnek ép az a célja, hogy a munkásszálly egymást teljesen megértve, olyan határozatot hozzon, mely az országos mozgalom keretébe beilleszthető legyen. — Erőltetett pátosszal fogott ezután bele majdnem egy és fél óras beszédébe, melynek folyamán a szocialdemokrata-párt elégedetlenségét juttatta kifejezésre, úgy a kormány, mint pedig a szövetséget ellenzékkel, a koalícióval szemben.

A kormány iránt már keletkezésénél fogva sem viselhetett a párt kellő bizalommal, jóllehet, pártolnia kell oly javaslatot, mely a munkásnép jogát és javát van hivatva előmozdítani, s Kossuth Lajos szerint „a jót az ördögtől is el kell fogadni” megragadja az alkalmat és a kormány által oda dobott reformjavaslatot, mint önszülöttét karjaiba veszi és felneveli. Viszont nem viseltetik a kellő bizalommal a koalíció iránt, mert ez millió és millió honpolgár rovására a koronával szemben oly nemzeti követeléseket támaszt, melyek az általános titkos választói jog behozatala után egész könnyedén elérhetők, mert ez által megteremtődnek a valódi népképviselő, s az általános nemzeti követelményeket egész terjedelmükben megvalósíthatná. A szocialdemokrata-párt, mondja tovább beszédében, csak az esetben hajlandó a koalíciót támogatni, ha az zászlajára elsősorban is az általános titkos választói jog jelszavát írja. Ily értelmű határozati javaslatot ajánl elfogadásra.

amelyekben tüdőbetegek vannak, úgy amint azt jótékony egyesületek tagjai is teszik, lakóhelyeiken meglátogassák és ahol a lakás, ruházókodás, táplálkozásra nézve hiányokat találnak, azoknak elhárítására módot nyújtsanak, tanácsadást, a lehetőség szerint támogatást, ahol szükséges segélyezés által — a viszonyok szerint orvosok, jótékony-egyesületek, szanatóriumok közrehatásának igénybe vételével is.

A nőegyesület tagjainak egy nagy horderejű feladata továbbá ott, ahol lakásokban tüdőbetegeket találnak, a fertőzés átvitelét más családtagokra megakadályozni, azon egyszerű eljárásra való figyelmeztetés és oktatás által, a melylyel való ismeretlenség a szegény nép körében annyi szerencsétlenségnek forrását képezi. A szanatóriumban levő családifő honnmaradt hozzátartozóit anyagilag gyámolítják. A szanatóriumból kikerült önlöknek pedig egészségi állapotukhoz mért foglalkozást szereznek.

Ezen sokoldalú, de egy célra összpontosított intézkedések régibb időtől megkezdett felhasználásának köszöni Angolhon is, hogy még a XIX. század közepén 40 millió lakos mellett a tüdővész halandóság a 160 ezret, addig a lefolyt utolsó évtizedben, dacára a népesedési emelkedésnek, 42 milliót meghaladó lakos mellett átlagosan már csak 54.300-at ért el, vagyis évenként 15—20.000-rel kevesebbet, mint a mennyit Magyarországon nem egészen 20 millió lakos mellett a tüdővész által okozott veszteség kiteszen.

A hallgatóság azonban amily csendben hallgatta a beszédet, ép oly csendes maradt a határozati javaslatl szemben. Sem helyeslés, sem ellenzés nem hangzott fel sem a beszéd, sem a határozati javaslat elhangzása után, s szónok kedvező jelenségek itélvén a hallgatást, a határozati javaslatot a népgyűlés által elfogadottnak jelentette ki. — Utána *Kálnási József*, az újhelyi szervezett második kiküldötte vette át a szót és olyan parázs kis szocialista beszédre gyújtott, hogy Bokányi Dezső is megirigyelhetné. Igaz, hogy kevés magva volt beszédjének, de legalább a népgyűlés szájíze szerint való volt; ő már a függetlenségi pártnak felmondja az érdekközösséget, mert — úgy mond — csak jelszavakban utazik, a nép jogával nem törődik, pedig a népek jogait már tovább visszatartani nem lehet. Jogot a népek és hazát a hazátlanoknak, s hogy ez elérhető legyen, magáévá teszi és ajánlja ismételtlen a határozati javaslat elfogadását.

A helybeliek közül szólásra senki sem jelentkezett, így *Baticz Gyula* zárszavaiban kitértásra és lelkiismeretes küzdelemre serkenti az elvtársakat, amellyel a népgyűlést berekeszti.

A népgyűlés, melyen a hatóság részéről a főszolgabíró is jelen volt, rendben szétoszlott.

VEGYES HIREK.

— **Kinevezés.** Dr. *Rosenfeld Miksa*, a homonnai közkórház főorvosa, a homonnai járásban járásorvossá nevezetett ki.

— **Szabadságon.** Dr. *Róth Mihály* málcai körorvos a tisztí orvosi vizsga letétele céljából hat heti szabadságot kapott az alispántól.

— **Közigazgatási gyakornokok beosztása.** A vármegye alispánja f. hó 5-től kezdődőleg a homonnai szolgabírói hivatalhoz, a Polányi Jenő lekötésével megüresedett szolgabírói állásra *Gosztonyi István* közigazgatási gyakornokot, a Závody Elemér lemondásával megüresedett V. aljegyzői állásra pedig *Mizsák József* közigazgatási gyakornokot helyettesítette.

— **Gyalogátjárók.** Dacára az aszfaltjárának, sáros időben még most is bajos a közlekedés városunkban, az utcán ugyanis oly nagy a sár, hogy bokáig gázolhatunk. Tervbe van ugyan véve az országot kikövezése, de hát arra várhatunk még ki tudja meddig, s miután az országúton átmenni még is csak kell, az előjáróság több helyen burkolt átjárót létesít és ezzel legalább ideiglenesen lesz a bajon segítve.

— **Kezgyes alapítvány.** Néhaj *Stépan* Sándorné, szül. *Kazinczy Rozália* végrendeletében a málcai ev. ref. egyház lelkesíti fizetésének javítására egy 4000 koronás alapítványt létesített. Ezen

És hogy ezen pezsgő életű mozgalom kifejlődött, zavartalanul működik és működésének összehangzatos célszerűsége által ilyen nagy horderejű eredményeket hozott létre bámulatosan rövid idő alatt, azt a mai megkönnyített közlekedési és érintkezési viszonyok, az eszméknek a sajtó által közvetített gyors terjedése és a XIX. században felvirágozott humanitárius szellem mellett létrehozták azok a központosító szövetségek, amelyek a cselekvést mindenütt összehangzóvá, a társulás által erőlyesebbé és ez által gazdagon termékenyvé tették. Ennek folytán elsősorban minden egyes országban központi bizottság lett felállítva.

Idegen nagy nemzetiségek közé helyezkedett rokotalan faj vagyunk: számra kevesen. Még nem sok idő múlt el azóta, hogy Magyarország egészséges és békés fejlődésének apostola, gróf Széchenyi István azt mondta ki, hogy az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni, ha magyar, mert kevesen vagyunk. És még közelebb vagyunk az időszakhoz, amidőn az idegen földön megtelepült csángók visszatelepítésére Magyarország jelentékeny erőfeszítéseket tett. Előttünk most az a feladat áll, hogy itt köztünk élő hazánkfiait mentünk meg a megsemmisüléstől. A feladatok és áldozatok, amelyek árán az elérhető, kétségtelenül nagyok, de az uttörők és nálunknál kevésbé sújtott nemzeteknek feladata sem volt könnyebb és mi az ő sikereiken tanulhatunk.

alapítvány kamatai a mindenkori lelkeseknek az elhunyt halálának évfordulóján lesznek fizetve. A végrendelező a málczi ev. ref. iskolának 2000 koronát hagyományozott.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselő-testülete f. hó 4-én közgyűlést tartott, melyen *Bajusz Andor* főszolgabíró elnökölt. A képviselőtestület megvizsgálta az 1904. évi közbeségi szárszámadást, s azt helyesnek találta. E szerint volt 70679 K 27 f. bevétel és ezzel szemben 69242 K 86 f. kiadás. A felesleg tehát 1436 K 41 f. Ezuttal a képviselőtestület a körorvosi állás fizetésrendezésének kérdésével foglalkozott, s a maga részéről hozzájárul ahhoz, hogy e fizetés 800 koronáról 1200 koronára emeltessek, s hajlandó az ezen többletből reá eső 160 koronát megszavazni. A városi árubódéknak villanyvilágítással való felszerelését is elhatározta a város, ha a befektetendő tőkének évi 10 százalékat a bódék bérlői hajlandók megtéríteni. Végül megszavaztak még 500 korona póthitel a városi épületek fenntartási költségeire, és elutasították *Lászlóffy Lászlónak* a 8 százalékos járdázási pótdó elengedése iránti kérelmét s ezzel a gyűlés véget ért.

— **A postahelyiségekben** november elsejétől kezdve a villamos világítást engedélyezte a kereskedelemügyi miniszter. Remélhetőleg a vasúton is bevezetik a villamos világítást az eddigi sötét és kormos lámpák helyébe. Eddig 2000 láng van biztosítva és ha az uradalom is bevezeteti a villamosítást, a város egy ingyen ivóvízvezető fog jutni.

— **A casino-egyesület választmánya** hétfőn, szeptember hó 4-én ülést tartott, mely alkalommal tárgyalás alá vetették *Strömpl Gábor* ajánlata, aki újonnan építendő emeletes házában kényelmes helyiséget óhajtott építeni. Érdemes határozathozatal előtt a választmány gróf *Sztáray Sándorhoz* azon kérelemmel fordult, hogy a jelenlegi és szűknek bizonyult helyiségeket legalább egy szobával bővítsék ki és a szükséges renoválást végeztessék. Ha ezen kérelemnek a ház tulajdonosa nem tehetne eleget, úgy *Strömpl Gábor* indítványa érdemes tárgyalás alá fog vétetni.

— **Birtokvétel.** *Schwarz Bernát* és társai megvették *Spiegel Samu* és *Spiegel Bernát* örökösai tulajdonát képező rebrini birtokot 200 000 korona vételárért.

Az ordasfalvai gazdák megvették a kassai takarékpénztár tulajdonát képező sztárai birtok egy részét 130.000 koronáért és azt 7 holdas parcelákban egymás között feldarabolták. — A birtokhoz tartozó erdőszéket és kastélyt, mint értesülünk, lengyel földbirtokosok 220.000 korona vételárért vették meg.

— **Megsemmisített mandátum.** A kir. Curia e hó 1-én hirdette ki a sátoraljai helyi mandátum ügyében az ítéletet, mely szerint a választás semmissnek nyilvánított, mert dr. *Reichard Salamon* elnök a szavazást nem a törvényben körülírt időben nyitotta meg. — A kerületben a korteskedés már megindult és ismételtlen Dr. *Buza Barna* lett jelölve, ki programbeszédjét folyó hó 17-én fogja megtartani. A programbeszédre a központból *Apponyi Albert*, *Kossuth Ferenc* s *Eötvös Károly* fognak lejönni. Dr. *Buza Barna* megválasztása biztos s el sem hihető, hogy vele szemben bárki is felvenné a harcot.

— **Uj szálloda.** A nagyarányúnak ígérkező *Strömpl* féle szállodán kívül a jövő évben ismét egy új hatalmas szállodának vetik meg alapját. Mint ugyanis kompetens forrásból értesülünk, a grófi uradalom elhatározta, hogy a jelenlegi *Barnai* szálloda épületét leromboltatja és a legnagyobb kívánalmaknak megfelelő, minden ízében modern palotát emeltet a helyén. Az építkezést a jövő tavaszszal kezdik meg. Ezzel kapcsolatban a műpártoló közönséget meglephetjük azzal a kellemes hírrel is, hogy az új szálloda fölépítésével végre valahára a megoldás révébe evez a régóta vajudó szinkör felállítása is. A szállodához tartozó nagy kiterjedésű kertet jelölte ki az uradalom az új szinkör helyét, mely „post tot discrimina rerum” véget fog vetni az eddigi szegényletes állapotnak.

— **Tarka színpad.** *Arday Ida*, *Novák Irén* és *Arday Béla* az aradi nemzeti színház tagjai érdekes hangversenyt rendeztek f. hó 5-én a *Barnai* szálló nagytermében. Komoly és vig monoló-

gokkal és párbeszédekkel szórakoztatták a közönséget, mely elég hálásan tapsolt. Arday Ida egyébként a nagyobb stílusú művésznők közé tartozik, a ki már nagyon sok babérral dicsekedhetik és nálunk is általános tetszésben részesült, míg Novák Irén kedves és ötletes játékaival nyerte meg a közönség rokonszenvét. Arday Béla nagyon szépen adta elő a „Kovácsok sztrájkja” című költeményét. Az előadást szép, de csekély számú közönség nézte végig.

— **A Jókai-utca** aszfalt munkálatai befejezést nyertek és a kész járda immár a forgalomnak átadott. A f. évben ezzel véget is értek a járdamunkálatok, folytatásuk a jövő nyáron lesz foganatba véve.

— **Az idei katonai ellenőrzési szemlék elmaradása.** A m. kir. honvédelmi miniszter értesítette a vármegyei közönséget, hogy a közös hadsereg, valamint a honvédség nem tényleges állományú légénységének ellenőrzési szemléi, nem különben a népfelkelés időszakai jelentkezései a f. évben nem tartandók meg. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon teljesítendők.

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Vilám” centrifugális boggyózó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kincsem” s „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagy üzemű préseléshez készített Rákóczy „kettős kosaru” sajtok, amelyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színeit, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt se kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításán a cég borsajtóit első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Az egészség elmozdítása** a Kathreiner féle Kneipp maláta kávé mind általánosabb használata által, az utolsó tizenöt év legnagyobb vívmányának tekinthető a táp- és élvezeti cikkek terén. Hasonlóképp mint az alkohol, a babbkáv is, méreg anyag (kofeín) tartalmánál fogva, hátrányosan hat a szív működésére, mely súlyos következményekkel járhat. A Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé mint pótlék a babbkávéhoz, enyhíti, sőt teljesen megszünteti a káros hatást, de jölvető tulajdonságai valóban csak akkor jutnak teljes érvényre, ha azt tisztán, azaz babbkáv hozzáadás nélkül isszuk. A tapasztalat igazolja, hogy mindazok, akik a Kathreiner-féle Kneipp maláta kávéval egyszer megszokták, többé nélkülözni sem tudják. Ez legjobban bizonyít rendkívüli kellemessége mellett. Manap már alig van gondosan vezetett s rendezett háztartás, melyben Kneipp páter arcképével ellátott ismert csomagok hiányoznának. Csakis ezek tartalmazzák a valódi Kathreiner-féle Kneipp maláta kávéval. Ezért csak utasítsuk vissza a bevásárlásnál minden esetleges nyitva mérlegelt pörkölt terméket, s nézzünk különösen arra, hogy a „Kathreiner” névvel ellátott eredeti csomagokat vegyük.

— **Mint minden évben,** úgy az idén is nagyértékű karácsonyi ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a Pesti Napló. Ez a kitűnően szerkesztett, élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bűvöletet és elragadtatást keltett ajándék albumaival előfizetői körében s ezek évről-évre sok ezer új előfizetőt hódítottak e lapnak, mert azok valóban úgy a tartalom becsére, mint a kiállítás pompájára nézve felülmulnak minden várakozást. Az idén a Pesti Napló „Modern Magyar Festőművészek” című albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek előkészítő munkálatai már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja múlni és ingyen fogja megkapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki addig legalább egy félévet befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezte. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrassy ut 27.

— **Öt lap havi egy koronáért.** Szenzációs újítást léptetett életbe a „Kurucz Ujság” című fővárosi napilap. A Kurucz Ujság, mely a

legradikálisabb nemzeti politikát követi és amelynek vezércikkait a függetlenségi és 48-as párt kitűnőségei írják, június hó 1-től naponként 8—12 oldal terjedelemben jelenik meg Szeredai Leó főszerkesztő vezetése alatt. A Kurucz Ujság előfizetési ára mindössze havi egy korona. Minden előfizető rendkívüli kedvezményekben részesül, aminek még napilap nem nyújtott. Az állandóan két érdekesítő regényt közlő, kitűnően szerkesztett Kurucz Ujság kívül megkapják az előfizetők minden hét vasárnapján a „Gyermekvilág” című, tartalmas és gazdagon illusztrált folyóiratot; minden hó 1-én és 15-én a „Mezőgazda” című szaklapot; minden hó 10-én a „Budapesti Divat” című magas színvonalú divatlapot és minden hó 20-án a „Sorsolási Ertesítő” t, mely sorsjegyek és értékpapírok tulajdonaira nézve lesz megbecsülhetetlen tanácsadó. E kívül mellékletekkel együtt a Kurucz Ujság előfizetési ára egy óra egy korona, mely összeg legelőszörűben postautalvánnyal küldhető be a kiadóhivatalhoz, Budapest, VI. O utca 12.

Művészi képes levelező-lapok nagy választékban kaphatók Landesman B. könyvkereskedésében.

Felolós szerkesztő: **Dr. Kállai József.**
Főmunkatárs: **Aczél Dezső.**

Hirdetések.

Mathiász József helybeli szőlőtelepén naponként friss csemege szőlő kapható.

Az iskolai tanévre

teljes ellátásra elfogadok egy fiút, a ki németül is tanulhat. Cim e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Muzsalyi csemege szőlő

Modlin, Prekko, Muskatály, Passatuti és más legnemesebb fajok kaphatók:

BALÁZS LAJOS

fűszer és csemege kereskedésében Nagymihályon. Napokint friss szállítmány. — Postai megrendelések azonnal a legpontosabban eszközöltetnek. — Helybeli megrendelések házhoz szállíttatnak.

1862/905. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagymihályi kir. járásbíróóság, mint telek-könyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy Dr. Eperjesy Lajos ügyvéd által képviselt Petranyin András végrehajthatónak íj. Busanyin Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkeköv. s jár. iránú végrehajtási ügyében a nagymihályi kir. bíróság területén lévő, a topolyáni 26. sz. tjkvben A. I. 1. 266/a. 426. 482. 643. 692. 855. 955. 1087. 1203. 1261. 1098. hrsz. alatt felvett s B. 14. sz. a. íj. Busanyin Jánosné szül. Sztaruh Mária néven álló illetőségre 166 K, továbbá a topolyáni 208. sz. tjkvben A. I. 52. 53. 55. 54/a. hrsz. a. felvett belsőségből B. 3. sz. a. fentevezett végrehajtást szenvedő néven álló illetőségre, valamint a ygrh. törv. 156. § a alapján B. 1. sz. a. Csin-esár Mihály (nős Varga Ilonával) néven álló ingatlanra 639 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb me. jelölt ingatlanok az **1905. évi szept. hó 25-én délelőtt 9 órakor** Topolyán közönség bírójának házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 16 kor. 60 fillért és 63 kor. 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazsá ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. X. tc. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Nagymihályon, 1905. évi július 18-án, a kir. bíróság tkvi hivatala.

Garbinszky, kir. albiró

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben 10 év óta fennálló

fényképészeti ••• ••••• műtermemet

Kossuth Lajos-utcába, a Takarékpénztár épületébe helyeztem át és azt a mai kor legmesszebbmenő igényeinek megfelelően rendeztem be. — Műtermem részére sikerült egy elsőrangú tapasztalt munkaerőt megnyernem, melynek alkalmazása által jutottam azon kellemes helyzetbe, hogy az esetleges megrendeléseket a legpontosabban, művésziességgel és legutányosabban eszközölhetem.

Készítek fényes és matt képeket a legkisebb nagyságtól életnagyságig és kívánatra eredeti színekben; **tájkép, alkalmi- és társas-felvételek, semi-email** képek ékszerbe, fényképek **üveg és porcellánra, diapositívok** a legutányosabban. Kívánatra árfelemelés nélkül házhoz is megyek.

Midőn azon reménynek adok kifejezést, hogy a n. é. közönség b. bizalmával meg fog tisztelni, vagyok

kiváló tisztelettel

Rosenberg Herman
fényképész.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Nagymihályban a **Marmorstein-féle házban**

fűszer-, csemege- és diszmu-áru üzletet nyitottam.

E téren szerzett sok évi tapasztalataim és jelenlegi összeköttetésemnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. vevőközönség minden igényeinek megfelelően lehetek.

Midőn e körülményre b. figyelmét felhívom, előre is biztosíthatom, hogy pontos és jutányos kiszolgálás által is igyekezni fogok t. vevőközönségem megelégedését minden tekintetben kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

BALÁZS LAJOS
fűszer-, csemege- és diszmu-áru kereskedő
NAGYMIHALY.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kerjük a „KATHREINER” névvel.

HALÁSZ J.

fényképészeti műterme Nagymihályon Kossuth Lajos u.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Nagymihályban, Kossuth Lajos-utca 4. szám alatt

FÉNYKÉPÉSZETI MÜTERMET

nyitottam. — Nem kiméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy a mai kor igényeinek megfelelő műtermet rendezek be és azon reménynek adok kifejezést, hogy a n. é. közönség b. bizalmával meg fog tisztelni, annyival is inkább, mert Nagymihály város és környéke egy ily berendezésű fényírdát már rég nélkülöz.

A műterem a sátoraljaujhelyi főútlelet által adminisztrálódik, a hol a legkomplikáltabb gépek és felszerelések állnak rendelkezésemre, miáltal a legkétségtelenebbet produkálhatok e szakmában.

Készítek mindennemű aquarell, pastell- és olajfestményeket, photo-email és nagyításokat egészen 2 méter nagyságig a legjutányosabb árak mellett.

A műterem állandóan nyitva van és borult időben is a legkétségtelenebb felvételek eszközöltetnek.

A n. é. közönség támogatását kéri kiváló tisztelettel

Főútlelet: Sátoraljaujhely.
Fióküzétek: Sárospaták, Homonna, Szerencs és Nagymihály.

Halász J.
fényképész.

„Hattyu“ Gőzmosó-Intézet.

Tisztelettel van szerencsénk Nagymihály és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy Nagymihályon (Laboreczszög) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

amerikai módszerű

gőzmosó-intézetet

nyitottunk, a hol szakszerű kezelés mellett minden a fehérneműekre nézve káros tisztító és fehéritő szerek mellőzésével **ingek, gallérok, kézelők** s mindennemű **fehérneműek** tisztítását elvállaljuk s azoknak legtisztább és legfinomabb kiviteléről gondoskodunk.

Egy gallér tisztítása 4 fillér.

Egy pár kézelő tisztítása 8 fillér.

Ezen vállalathoz a n. é. közönség támogatását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

Blau Testvérek

a „Hattyu“ gőzmosó intézet tulajdonosai

ISZÁKOSSÁG NINCS TÖBBÉ!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPORból. Kávé, thea, étel vagy szeszes italban egyformán adható be az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása el-lenszenvenessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly esz-desen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit béki-tette ki ismét, sok sok ezer férít a szegény és beestelenségétől meg-mentett, kik később józan polgá-rok és ügyes üzletemberek lettek.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költség mentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Készekünk, hogy az egész ségre teljesen ártalmatlan.

Ingyen próba 497. sz.

Vágya ki ezen szelvényét és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesenítendők).

COZA INSTITUTE

(Dept. 497.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

ONUSKA P. ANDOR

asztalos mester

Nagymihály, Rákóczy-utca 22. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Nagymihályon a Rákóczy-utca 22. szám alatt

asztalos-műhelyt

nyitottam. — Elvállalok minden e szakmába vágó munkát. Különös specialitásom: boltberendezés és jégsekreány-munkák. — Kivánatra terveket díjtalanul készítek. — Magam a nagyérdemű közönség h. pártfogásába ajánlva vagyok

Tisztelettel

Onuska P. Andor

asztalos m.

Goldfinger József és Henrik

NAGYMIHÁLY., Kossuth Lajos-utca.

(Friedman Simon ur üzlete tőszomszéd-ágában)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy egy

güvrirozó-gép

beszerzése által azon kellemes helyzetbe jutottunk, mindennemű güvrirozó munkákat a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan eszközölhetni.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri kiváló tisztelettel

Goldfinger Jozsef és Henrik.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Nagymihályon a Rákóczi-utca 27. szám alatt

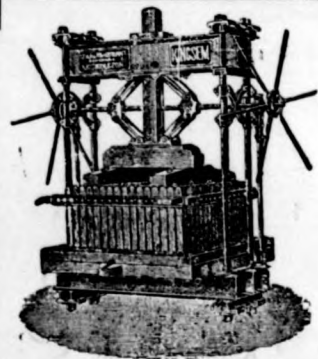
fehérnemű-varrodát

nyitottunk. — A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri

kiváló tisztelettel

Király Erzsé és Ilona.

1901. temesvári kiállítás, 1-ső díj, arany-érem. — 1902. orsz. gazdasági kiállítás Pozsony, 1-ső díj, aranyérem.

1902. borászati kiállítás Eger, 1 díszok. és egy aranyérem.

BORSAJTÓK

Legújabb Kossuth-rendszerű és szerkezetű »Kincsem« »Hegyalja«, »Mabille« és »Acélorsós« a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb Rákóczy-rendszerű kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasreszekkel. Egyszerű kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzó és bogyzók. **VILLÁM** legújabb centrifugális bogyzók és zúzógépek.

Szilági és Diskant gépgyára

Árjegyzék ingyen.

Miskolcon.

Árjegyzék ingyen.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekről.

Schicht-szappan!

(Szarvas vagy kulcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég **Aussigban**, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel káros keveréket tartalmaz.